

ÅRSRAPPORT

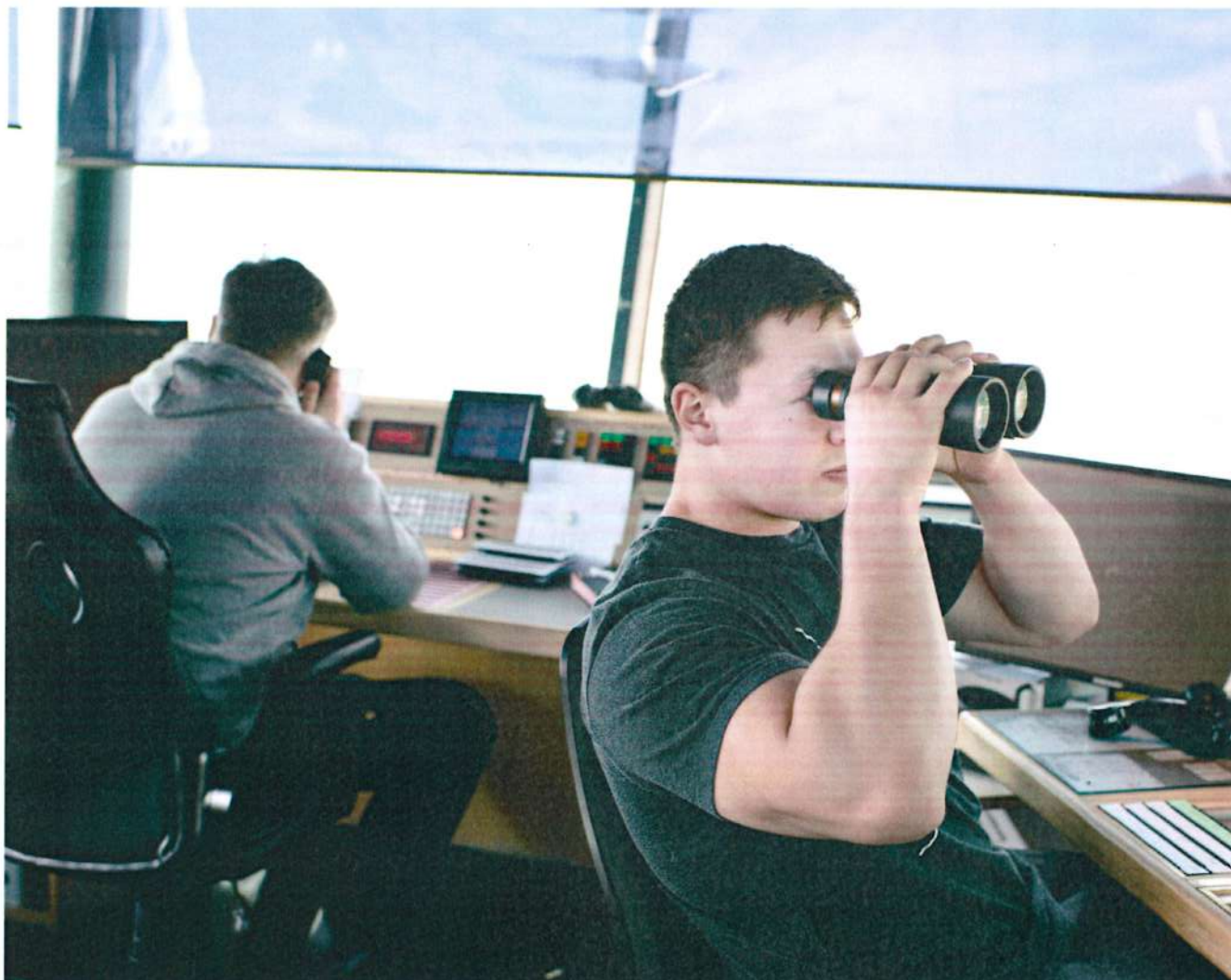
2019

Mittarfeqarfiit
Grønlands Lufthavne | Greenland Airports

INDHOLD

Forord	03
Virksomhed.....	04
Hoved- og nøgletal	05
Ledelsespåtegning	06
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	07
Ledelsesberetning	10
Samfundsansvar	13
Regnskabsberetning	21
Udviklingen i resultatet	22
Resultatopgørelse	25
Balance	26
Pengestrømsopgørelse	28
Noter	29
Anvendt regnskabspraksis	32

FORORD

Mittarfeqarfiit har i mere end 30 år drevet lufthavnene i Grønland. Det gør vi under arktiske forhold, med de vejrmæssige udfordringer der nu engang er i de forskellige egne i Grønland. Vi har derfor opbygget en unik erfaring, og vi arbejder i Mittarfeqarfiit løbende på at føre en sikker og effektiv drift i de enkelte lufthavne.

Mittarfeqarfiit arbejder kontinuerligt på at være omkostningseffektiv og har i større og større grad indført multifunktionsmedarbejdere i driften. Det betyder at det er de samme medarbejdere der er beredskabsuddannede og står for beredskabet, reparerer motorer, står for security, tanker fly, har check-in funktion og laster fly i de fleste af vores lufthavne.

Vi har således meget kompetente og veluddannede medarbejdere, som fundament for at kunne udvikle os yderligere.

Vi vil gerne takke alle medarbejderne for deres store indsats, loyalitet og dedikation til deres arbejde i 2019. Vores seneste medarbejdertilfredshedsundersøgelse i efteråret 2019 viser en stigende tendens på alle områder. Vi har således tilfredse og loyale medarbejdere, der med deres store erfaring og kompetencer er en forudsætning for at drive en sikker, kundeorienteret og effektiv lufthavnsdrift.

Årets resultat udgør et underskud på 2,33 mio. kr. mod 26,2 mio. kr. i 2018, og egenkapitalen udgør 23,3 mio. kr. mod 1.344,3 mio. kr. i 2018. Se nærmere om ændringen i egenkapitalen under anvendt regnskabspraksis.

Mittarfeqarfiit takker også Grønlands Selvstyre, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i Danmark, kunder og andre samarbejdspartnere, for et godt samarbejde i 2019, og ser frem til at fortsætte det gode samarbejde i 2020.

Henrik Estrup
Direktør

VIRKSOMHED

Mittarfeqarfiit – Grønlands Lufthavne
Postboks 1036
3900 Nuuk
Hjemstedskommune: Kommuneqarfik Sermersooq

CVR.nr. 15 84 65 85

Telefon: +299 70 16 00
Hjemmeside: www.mit.gl
E-mail: mit@mit.gl

Ledelse

Direktør Henrik Estrup

Departementschef Ruth Lindhardt

Departementet for Boliger og Infrastruktur

Revision

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

HOVED- OG NØGLETAL

(mio.kr)	2019	2018	2017	2016	2015
Nettoomsætning	423,7	429,4	413,0	392,2	367,9
Dækningsbidrag	360,8	363,5	348,6	320,9	295,1
Personaleudgifter	192,5	182,4	171,4	155,7	153,6
Resultat før afskrivninger	5,6	23,4	28,4	39,5	17,7
Afskrivninger	4,8	46,3	64,0	60,1	58,0
Nettofinansielle poster	-3,1	-3,3	-2,1	-1,4	-3,8
Resultat	-2,3	-26,2	-37,7	-22,0	-44,1
Anlægsaktiver	27,5	1.332,2	1359,3	1399,5	1432,4
Varebeholdninger	73,5	59,6	58,1	60,2	68,1
Likvide beholdninger	14,6	5,7	20,5	6,7	11,6
Omsætningsaktiver	133,9	157,3	132,8	93,5	114,4
Egenkapital	23,3	1.344,3	1.373,5	1.417,7	1.445,8
Kortfristede gæld	138,0	145,1	118,6	75,4	100,9
Balance sum	161,4	1.489,4	1.492,1	1.493,0	1.546,8
Årets køb af anlægsaktiver	15,9	24,1	23,9	27,6	22,9
Årsværk	411	431	412,0	404,0	388,0
Antal Lufthavne	13	13	13	13	13
Antal Heliporte og Helistops	43	43	43	43	43
Grønlands Selvstyre, Driftstilskud	-9,3	-14,2	-12,9	-12,9	-12,8
Grønlands Selvstyre, Serviceydelse	6,4	6,4	6,4	6,4	15,6
Nøgletal					
Driftstilskud pr. årsværk	-44,3	-29,1	-31,0	-31,9	-33,0
Årets køb i forhold til anlægsaktivsummen	57,8	1,8	1,8	2,0	1,6
Antal passagerer	443.001	443.535	413.387	438.086	407.284
Total antal starter	31.523	32.582	34.144	36.794	35.582
Antal passagerer pr. starter	14,1	13,6	12,1	11,9	11,4
Overskudsgrad	0,18	-5,34	-8,62	-5,25	-10,95
EK. forrentning	3,27	-1,70	-2,59	-1,45	-2,79
Soliditetsgrad	0,14	0,90	0,92	0,95	0,93

LEDELSESPÅTEGNING

Vi har dags dato aflagt årsregnskab for 2019 for Mittarfeqarfiit.

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar 2019 til 31. december 2019 for Mittarfeqarfiit.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med Selvstyrets bekendtgørelse nr. 24. af 22. december 2017 om regnskabsaflæggelse for Grønlands Selvstyres nettostyrede virksomheder.

Bekendtgørelsen foreskriver, at årsrapporten aflægges i henhold til den til enhver tid gældende anordning om årsregnskabsloven i Grønland med de afvigelser, som følger af, at der er tale om en selvstyrejet virksomhed, der drives ud fra samfundsøkonomiske hensyn, reguleret efter særlig lovgivning.

Vi erklærer hermed:

- At årsrapporten er retvisende, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige udeladelser eller fejlinformationer.
- At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis-
- At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler, der er omfattet af årsrapporten.

Årsregnskabet indstilles til Inatsisartuts godkendelse.

Nuuk, den 10. juni 2020

Henrik Estrup
Direktør
Mittarfeqarfiit

Ruth Lindhardt
Departementschef
Departementet for Boliger og Infrastruktur

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til Inatsisartut

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Mittarfeqarfiit for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019, der omfatter resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis.

Årsregnskabet udarbejdes efter Selvstyrets bekendtgørelse nr. 24 af 22. december 2017 om regnskabsafleggelse for Grønlands Selvstyres nettostyrede virksomheder (herefter bekendtgørelsen). Bekendtgørelsen foreskriver, at årsrapporten aflægges i henhold til den til enhver tid gældende anordning om årsregnskabsloven i Grønland med de afvigelser, som følger af, at der er tale om en selvstyreejet virksomhed, som drives ud fra samfundsmæssige hensyn, reguleret efter særlig lovgivning.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr.31.12.2019 samt af resulta-

tet af virksomhedens aktiviteter for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019 i overensstemmelse med Selvstyrets bekendtgørelse nr. 24 af 22. december 2017 om regnskabsafleggelse for Grønlands Selvstyres nettostyrede virksomheder.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres i henhold til bekendtgørelsen. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af virksomheden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med bekendtgørelsen. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere virksomhedens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere virksomheden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, samt standarderne for offentlig revision, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, samt standarderne for offentlig revision, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt

og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at virksomheden ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsafleggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de

midler, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsafleggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de områder, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Nuuk, den 10. juni 2020

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Bo Colbe
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. 24634

LEDELSESBERETNING

Mittarfeqarfiit varetager infrastrukturen i Grønland for lufttransport af personer og gods gennem 13 lufthavne og 43 helikopterpladser. Mittarfeqarfiit beskæftiger lidt flere 400 medarbejdere og er således en af Grønlands største arbejdspladser.

Mittarfeqarfiit løser en samfundskritisk infrastrukturopgave i Grønland om at sikre, at kunder og samarbejdspartnere får de bedst mulige betingelser for at kunne operere – ofte på trods af udfordrende klimatiske og geografiske forhold. Den opgave løser vi bl.a. gennem en stærk organisation og vedholdende medarbejdere.

I 2018 blev det vedtaget at udbygge lufthavnene i Ilulissat og Nuuk, ligesom Qaqortoq også skal have en ny lufthavn. Det betyder, at Mittarfeqarfiit som driftsoperatør står overfor omvæltninger med mange ubekendte faktorer. Dette ændrer dog ikke ved Mittarfeqarfiits primære opgaver – nemlig fortsat at levere sikker, kundeorienteret og effektiv lufthavnsdrift. Derigennem sikrer Mittarfeqarfiit også fremadrettet, at medarbejderne har kompetencerne til at drive alle lufthavne i Grønland – også de nye.

Digitalisering

Gennem de senere år er Mittarfeqarfiits processer og systemer blevet revideret og moderniseret. Der er indført nyt faktureringsystem, nyt økonomisystem, nyt tidsregistreringssystem, nyt HR-system, nyt kvalitetsstyringssystem, nyt intranet og nyt kontraktstyringssystem og Mittarfeqarfiit er således godt gearret til at løse vores nuværende opgaver samt de der må forventes i den nærmeste fremtid.

Implementeringen af alle disse systemer har været en stor udfordring for hele organisationen i Mittarfeqarfiit. Der er etableret et LEAN-system der håndterer de u hensigtsmæssigheder der er opstået i forlængelse af implementeringen af disse systemer, og vi har i 2019 derfor set en kraftig forbedring af performance i de syv nye IT-systemer.

Strategi

Mittarfeqarfiits strategi Nalilik, som virksomheden har arbejdet efter de seneste år, er på mange områder ført til ende i 2019. Mittarfeqarfiit har ikke igangsat et nyt strategiarbejde, på baggrund af det arbejder der pågår

i regi af Grønlands Selvstyre, om en fremtidig organisering af lufthavnsdriften i Grønland.

Lufthavnsdrift

Mittarfeqarfiit driver, som koncessionshavende administrator, alle Selvstyrets lufthavne og helikopterflyvepladser med tilhørende anlæg, udstyr og bygninger. Derfor har vi, gennem mere end 30 år, som den eneste civile lufthavnsoperatør i Grønland, opbygget en unik erfaring og kompetence med lufthavnsdrift under arktiske forhold.

Flyvesikkerheden er Mittarfeqarfiits højeste prioritet. Dette understøttes blandt andet af vores safety- og kvalitetspolitik. Mittarfeqarfiit har i 2019 haft øget fokus på flyvesikkerheden. Ved et bevidst og fokuseret arbejde, og ved etablering af en Quality Task Force, er det lykkedes at øge Safety awareness betydeligt, ligesom antallet af Safety-findings er reduceret markant til et minimum. Safety-afdelingen er styrket, og der er planlagt besøg og uddannelse i alle lufthavne i 2020. Trafikstyrelsen i Danmark, som er den øverste myndighed vedrørende flyvesikkerhed også i Grønland, har udtrykt sin tilfredshed med det arbejde der er udført i 2019, for at højne flyvesikkerheden i Grønland.

Vi har et kontinuerligt fokus på at være så omkostningseffektive som muligt. Det betyder f.eks. at det er de samme medarbejdere der er beredskabsuddannede og står for brand og redningsberedskabet, rydder sne, vedligeholder maskiner og bygninger, varetager lufthavnssecurity, tanker fly, har check-in funktion og laster fly i de fleste af vores lufthavne. Det er således vores kompetente medarbejdere, som fundament for at vi kan udvikle os yderligere.

Stagnation i passagertrafikken

I 2019 har der været et stort set uændret niveau i passagertallet, et lille fald i antallet af starter og et fald i antallet af åbninger. Samlet set har dette ført til et fald i omsætningen på 1,3%. Det er især indenrigs trafikken der er gået tilbage, idet der har været en passagerfremgang på 2% på udenrigspassagerer. Regulariteten har været relativt høj, og loadfaktoren har været stigende, både på udenrigs og indenrigs flyvninger.

Driften har, på baggrund af en øget bevilling på Finansloven, haft mulighed for i højere grad at investere i nyt udstyr i 2019. Prioriteringerne har i høj grad været fokuseret på investeringer der øger flyvesikkerheden, blandt andet for at imødekomme tidligere rejst kritik af manglende finansiering til nødvendige investeringer fra Trafikstyrelsen. Der er udarbejdet vedligeholdelsesplaner for store dele af Mittarfeqarfiits anlægsmasse og man er fortsat tilbageholdende med at investere betydelige beløb i anlæggene i Kangerlussuaq og Narsarsuaq i forbindelse med Grønlands forventede infrastruktur forandringer.

Kommercielt fokus

Mittarfeqarfiit har fortsat den kommercielle strategis fokus på effektivisering, service og kundeorientering. Det sker gennem den overordnede strategi Nalilik.

Ground Handling

Mittarfeqarfiit har, gennem de seneste år, gennemført en effektivisering af arbejdsgangene i lufthavnene. Effektiviseringen inkluderer samtlige medarbejdere i lufthavne og heliporte, og målet er at fordele arbejdskraften mere fleksibelt og smart - under overskriften "Multi-funktion". Det gøres ved, at medarbejderne

udfører forskellige arbejdsopgaver på tværs af de enkelte fagområder. Efteruddannelse af medarbejdere og fleksibilitet mellem faggrupper har skabt en øget omsætning pr. operation.

Der er i den kommercielle afdeling oprette en stilling som Key Account Manager, for at optimere kontakten til og samarbejdet med de store kunder.

Hoteller

Mittarfeqarfiits hoteller i Kangerlussuaq og Narsarsuaq har oplevet en mindre tilbagegang i 2019. Tilbagegangen skyldes hovedsageligt at der har været færre passager overnatninger som følge af irregularitet end året før.

Der sker fortsat en opgradering af værelser og faciliteter, og de positive resultater fra tidligere år er bl.a. anvendt til en større renovering af værelser og badeværelser samt udskiftning af møbler. I Kangerlussuaq er der også investeret i et handicapvenligt værelse. I 2019 er der også sket renoveringer af nødindkvartering, forskerhotellet KISS samt vandrehjemmet Tuttu.

15 forskellige uddannelser

Mittarfeqarfiit er en af Grønlands største uddannelsesinstitutioner, og det er en opgave, der forpligter. Mittarfeqarfiit har i 2019 etableret en decideret uddannelsesafdeling, der i dag varetager flere end 15 forskellige uddannelser. Udover at have praktikanter fra en række uddannelser, har Mittarfeqarfiit også sine egne uddannelser, som sikrer, at der løbende bliver uddannet lokale specialister. Det gavner både landet som helhed og Mittarfeqarfiit, der gennem de studerende får ny og uvurderlig inspiration.

Den store opmærksomhed på at uddanne medarbejdere og indgå i samarbejder med uddannelsesinstitutioner sker både for at sikre, at Mittarfeqarfiit har den rette arbejdskraft i fremtiden, og for at løfte hele samfundets uddannelsesmæssige niveau.

Samtidig betyder den massive uddannelse af unge i Grønland, at behovet for tilkaldt arbejdskraft minimeres. I dag er Grønland, takket være en kæmpe uddannelsesindsats, eksempelvis selvforsynende med AFIS-medarbejdere.

SAMFUNDSANSVAR

Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar, Corporate Social Responsibility CSR samt underrepræsenteret køn, ifølge årsregnskabsloven §99a og §99b.

I Mittarfeqarfiit er både ledelse og medarbejdere bevidste om virksomhedens store samfundsansvar. Det gælder ikke mindst Mittarfeqarfiits ansvar for at sikre den samlede infrastruktur omkring lufttransport af personer og gods. Et andet højt prioriteret område er medarbejdernes trivsel og sikkerhed.

Politik for samfundsansvar

Mittarfeqarfiit ønsker en rummelig arbejdsplads, som giver mulighed for at kombinere arbejde og familie. I ledelsen af medarbejdere forsøger vi derfor så vidt muligt at tage hensyn til familiemæssige forhold i blandt andet vagtplaner og ved højtider med videre.

Mittarfeqarfiit har desuden en række underliggende politikker, f.eks. en flekstidsordning og et kollegastøttesystem til medarbejdere, der er udsat for traumatiske eller voldsomme følelsesmæssige oplevelser.

Disse kollegaer er RITS uddannet – hvilket vil sige, at de er klædt på til at varetage psykologisk stress- og krisebearbejdning.

Mittarfeqarfiit opdaterer løbende politikken for samfundsansvar for at sikre, at politikken afspejler aktuelle forhold i de strategiske målsætninger. Det overordnede ansvar for CSR er placeret i Mittarfeqarfiits ledelsessekretariat, men hele organisationen er involveret i initiativer på området.

Vores kerneforretning er lufthavnsdrift og er det vi fokuserer på, som vores primære opgave. I 2018 udarbejdede vi ny strategi, der stærkt fokuserer på lufthavnsdrift, herunder understøttende kommercielle aktiviteter, der sikrer en bæredygtig forretningsmæssig og kundeorienteret fremtidig platform.

Sikkerhed

Mittarfeqarfiit er forpligtet til at udføre en sikker lufthavnsdrift og have et sikkert arbejdsmiljø i henhold til etablerede procedurer og love og bestemmelser fast-

sat af Trafikstyrelsen og andre myndighedsinstanser. Intentionerne med denne forpligtelse, er at tilbyde virksomhedens kunder en sikker operativ international standard og at skabe et sikkert og sundt arbejdsmiljø for medarbejderne.

Der er altid en potentiel risiko i forbindelse med luftfart. Tekniske, operationelle og menneskelige elementer giver denne risiko. Mittarfeqarfiit har som mål at identificere og kontrollere disse tekniske, operationelle og menneskelige elementer, så vidt det overhovedet er muligt. Dette opnås blandt andet via de årlige kvalitetsaudit og via lovpligtige tilsyn. Formålet med denne overvågning og registrering er at afdække sikkerhedsmæssige trender og forhindre gentagelser af sikkerhedsmæssige begivenheder, der kan være medvirkende til en ulykke.

Sikkerheden angår alle medarbejdere i Mittarfeqarfiit og er dermed alles ansvar

Mittarfeqarfiit arbejder aktivt for at mindske potentielle risici såsom uheld og ulykker på arbejdspladsen. Hver enkelt afdelingsleder har det primære ansvar for sikkerheden på arbejdspladsen. Imidlertid angår sikkerheden alle medarbejdere og er dermed alles ansvar og må ikke tilsidesættes af nogen, hverken i eller udenfor Mittarfeqarfiit. For at sikre en løbende forbedring af sikkerheden på arbejdspladsen er det både ledelsens såvel som medarbejdernes pligt at bidrage til at identificere eventuelle fejl og mangler, så der er mulighed for udbedring og derigennem sikre

en kontinuerlig forbedring af procedurer, sikkerhedsmæssige forhold, udstyr og handlinger.

Det er afdelingslederens ansvar at sikre, at alle medarbejdere er bekendt med denne politik, og at den efterleves, ligesom det er den enkelte medarbejders eget ansvar at efterleve den.

Mittarfeqarfiit er som en større offentlig virksomhed, der er til stede i hele landet, afhængig af at kunne tiltrække kompetente medarbejdere. Mittarfeqarfiit er desuden ansvarlig for at sikre, at medarbejderne trives, har gode arbejdsforhold og har adgang til relevant opkvalificering og uddannelse. Dermed har Mittarfeqarfiit mulighed for både at bidrage til at løfte uddannelsesniveaet bredt i landet, samt på kompetenceområdet indenfor Mittarfeqarfiits fagområder såsom CNS-tekniker, AFIS-operatør, entreprenørmechaniker, indsatsleder FLY samt indenfor forskellige administrative fagområder.

Medarbejdertilfredshed

Det er Mittarfeqarfiits mål at være en eftertragtet arbejdsplads med en høj medarbejdertilfredshed og et sikkert og udviklende arbejdsmiljø. Det er vigtigt for Mittarfeqarfiits forretning at kunne tiltrække og fastholde medarbejdere med de rette kompetencer. Derfor har Mittarfeqarfiit også i 2019 prioriteret dette fokusområde, der både handler om nuværende og kommende medarbejdere.

Årets undersøgelse af medarbejdertilfredsheden viste, at arbejdsglæden generelt er meget høj blandt Mittarfeqarfiits medarbejdere med en arbejdsglæde på 76 (+1) og en loyalitet på 83 (+3). Det er Mittarfeqarfiits mål ifølge politikken for samfundsansvar at nå en arbejdsglæde på mindst 75. 74 % af medarbejderne deltog i undersøgelsen, hvilket næsten er på højde med Mittarfeqarfiits mål om en deltagelse på mindst 75 %.

Alle medarbejdere på hovedkontoret har via SUND MIT mulighed for at deltage i fællesaktivitetsprogrammer to gange om ugen. Dette er et attraktivt personalegode for alle på hovedkontoret, hvor man har mulighed for f.eks. at træne i arbejdstiden. Der er endvidere etableret træningsfaciliteter i alle lufthavne, således at medarbejderne der også har mulighed for at holde sig i god form.

Medarbejdernes trivsel kan også måles på, hvor godt Mittarfeqarfiit lykkes med at fastholde medarbejdere. I 2019 har en række medarbejdere både fejret jubilæum på 10, 25 og 40 år hos Mittarfeqarfiit. Det er glædeligt og af stor værdi for virksomheden, at medarbejdere ønsker at blive i mange år. Da der også er områder med korttidsansatte med lav anciennitet, var medarbejdernes gennemsnitlige anciennitet 5,1 år ved udgangen af 2019.

Sikkerhed og arbejdsmiljø

Mittarfeqarfiit er en arbejdsplads, hvor vi sætter sikkerheden højt både indenfor det fysiske arbejdsmiljø og generelt på alle områder. Status for indsatsen på dette fokusområde måles blandt andet på omfanget af arbejdsskader og påbud fra Arbejdstilsynet.

Vi arbejder derfor målrettet på at overholde alle love, bestemmelser og procedurer, der bidrager til et sundt og sikkert arbejdsmiljø.

Mittarfeqarfiit har en arbejdsmiljøorganisation, som til dagligt tilser og varetager myndighedskravene, om et sikkert og sundt fysisk og psykisk arbejdsmiljø på arbejdspladsen.

Arbejdsmiljøorganisationen består af henholdsvis:

- Sikkerhedsudvalg
- Lokale sikkerhedsgrupper

Sikkerhedsudvalget består af en formand (Mittarfeqarfiits direktør) og en repræsentant for Arbejdsmiljøorganisationen i Mittarfeqarfiit. Derudover består udvalget af 4 geografisk fordelte medarbejderrepræsentanter og ledelsesrepræsentanter fra de lokale sikkerhedsgrupper.

Sikkerhedsudvalget tilrettelægger de overordnede rammer for Mittarfeqarfiits arbejde med arbejdsmiljø, herunder planlægning og koordinering af det praktiske arbejde med arbejdsmiljø i virksomheden.

De arbejdspladser, der er geografisk adskilt fra andre enheder og/eller som min. har 10 ansatte skal etablere en sikkerhedsgruppe. Sikkerhedsgruppen er det centrale omdrejningspunkt i det praktiske arbejde med arbejdsmiljøopgaverne i det område, arbejdsmiljøgruppen dækker.

Sikkerhedsrepræsentanter skal ifølge Arbejdsmiljøloven have indsigt i deres daglige arbejdsmiljø arbejde. Sikkerhedsrepræsentanterne skal derfor have gennemgået et lovpligtigt arbejdsmiljøkursus snarest eller senest 6 måneder efter deres tiltrædelse som sikkerhedsrepræsentant.

I forhold til sikkerhed er der i 2019 anmeldt 10 arbejds-skader. Det er Mittarfeqarfiits klare mål, at der ikke skal ske ulykker på arbejdspladsen, ligesom det skal undgås, at arbejdet gør medarbejderne syge.

Kundeservice og kommunikation

Over 300 medarbejdere i Mittarfeqarfiit har været på skolebænken, hvor øget kundeservice og bedre kommunikation har været på dagsordenen. Med kurserne ønsker Mittarfeqarfiit at skabe en mere kundeorienteret og effektiv lufthavnsdrift.

Inden kurserne i service og kommunikation blev afholdt var 12 medarbejdere i Mittarfeqarfiit blevet uddannet som instruktører. De har i hver deres områder holdt kurser på skift for at sikre at alle medarbejdere og ledere har været igennem et forløb.

I 2019 har Mittarfeqarfiit arbejdet med at forbedre kundernes adgang til oplysninger om Mittarfeqarfiits drift, produkter, projekter mv. Mittarfeqarfiit arbejder hele tiden på at forbedre virksomhedens brug af sociale medier, blandt andet med henblik på at kunne informere kunderne hurtigt og effektivt. Desuden har der været fokus på at informere mere om Mittarfeqarfiits arbejde via pressemeddelelser, kortfilm, informationsmateriale og offentlige arrangementer, ikke mindst i forbindelse med fejringen af lufthavnenes jubilæer.

Mittarfeqarfiit vil også fremover have fokus på at øge offentlighedens kendskab til virksomheden og gøre relevante oplysninger tilgængelige for kunderne.

Kompetenceudvikling

Mittarfeqarfiit tilstræber fremadrettet at udvikle og sikre de rette kompetencer til at kunne drive og fortsat udvikle vores kerneforretning. Vores mission er: "Vi er det sikre fundament for luftfart i Grønland", hvilket kræver en høj kompetence af medarbejdere og ledere. Hvilke kompetencer der skal udvikles, vil blive styret dels af behovet i kerneforretningen såvel som behovet i strategiens overordnede indsatsområder. Formålet med

Mittarfeqarfiits kompetenceudvikling er, at:

- Skabe et fundament og rammerne for meningsfuld kompetenceudvikling af alle medarbejdere og ledere med fokus på værdiskabende aktiviteter og læringsprocesser
- Koble MITs vision og strategi sammen med afdelingerne og den enkelte medarbejders mål og udviklingsindsatser
- Optimere tid- og ressourcestyring af kompetenceudviklingsindsatser

Mittarfeqarfiit ønsker at øge virksomhedens uddannelses- og kompetenceniveau. I 2019 er der samlet anvendt 3 mio. kr. til kompetenceudvikling. Det er højere end tidligere, hvor niveauet lå på 1,7 mio. kr. i 2018. Ud over de lovpligtige kurser, er det særligt kurser om service og kvalitet der prioriteres.

Fokus på uddannelse

Mittarfeqarfiit er en af Grønlands største uddannelsesinstitutioner. Udover at have praktikanter fra en lang række uddannelser, har Mittarfeqarfiit sine egne uddannelser, som sikrer, at der løbende bliver uddannet lokale specialister til lufthavnene. Det gavner både landet som helhed og Mittarfeqarfiit, der gennem de studerende får ny og uvurderlig inspiration.

Mittarfeqarfiit har i dag flere end 15 forskellige uddannelser, og på en gennemsnitlig dag er der 35 medarbejder i virksomheden, som er under uddannelse. Dermed er Mittarfeqarfiit en af landets største uddannelsesinstitutioner, og den opgave tages seriøst. Den store opmærksomhed på at uddanne medarbejdere og indgå i samarbejder med uddannelsesinstitutioner sker både for at sikre, at Mittarfeqarfiit har den rette arbejdskraft i fremtiden, og for at løfte hele samfundets uddannelsesmæssige niveau.

Det har været en stor fordel på AFIS-området. AFIS-medarbejderne er dem, der sidder i tårnene og varetager kontakten med piloterne, og deres arbejde er derfor helt centralt for lufthavnens daglige virke. I dag er Grønland takket være en massiv indsats på uddannelsesområdet selvforsynende med AFIS-medarbejdere.

Vi sikrer hele tiden den enkelte medarbejder gennem videreudvikling og supplerende uddannelser.

Mittarfeqarfiits mål er, at 10 % af medarbejderne er unge under uddannelse, det vil sige praktikanter, elever eller lærlinge. Ved udgangen af 2019 var 39 ansatte under uddannelse, svarende til 8,3 %. Der er blandt andet tale om AFIS-operatører, terminalarbejdere, CNS-teknikere, elever indenfor servicefag og elever indenfor administration.

Mittarfeqarfiit deltog igen i 2019 i Selvstyrets job- og uddannelsesmesse i Danmark, for at orientere de unge om job- og uddannelsesmulighederne hos Mit-

tarfeqarfiit. Initiativet har haft god effekt og har resulteret i flere kontakter fra interesserede unge. Det forventes, at Mittarfeqarfiits indsats for at orientere mere om Mittarfeqarfiits arbejde og af holde arrangementer lokalt vil forbedre mulighederne for at rekruttere unge til virksomheden i fremtiden.

Mittarfeqarfiit har ligeledes deltaget i uddannelseskaravanen som blev holdt i byerne Ilulissat, Sisimiut, Nuuk og Qaqortoq. Det var et stort fremmøde til alle arrangementerne og der var mange der var interesseret i at høre mere omkring jobs og uddannelser i Mittarfeqarfiit.

Kønsfordeling

I Mittarfeqarfiit ønsker vi at sikre en personalesammensætning, der afspejler det omkringliggende samfund.

Mittarfeqarfiit er som en del af den offentlige forvaltning via lovgivning og aftaler forpligtet til at sikre, at der ikke sker direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af køn, race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse. Der må

derfor ikke med baggrund i disse forhold finde lønmæssig eller anden form for forskelsbehandling sted.

Mittarfeqarfiit er traditionelt en arbejdsplads med overvægt af mænd. Ved udgangen af 2019 var 68 % af medarbejderne mænd. Mittarfeqarfiit tror på, at diversitet i arbejdsstyrken er positivt for virksomheden. I forhold til køn er Mittarfeqarfiit opmærksom på at sikre lige vilkår for begge køn ved rekruttering. Det er vores ønske at inspirere alle medarbejdere til at blive en del af virksomhedens ledelse.

Mittarfeqarfiit har ingen bestyrelse men har en politik om at fremme det underrepræsenterede køn i den øvrige ledelse. Vi forsøger så vidt muligt at sikre, at 1 ud af 3 kandidater til en ledelsesstilling er fra det underrepræsenterede køn. Vi har ligeledes vurderet om der er barrierer samt muligheder i forhold til vores nuværende tilgang til kønssammensætningen i ledelsen, f.eks. i forhold til vilkår på jobbet, hvordan vi henvender os i rekrutteringsfasen gennem jobannoncer, mv.

I direktionen er der 4 mandlige og 2 kvindelige medlemmer. I chefgruppen er der 12 mandlige og 6 kvindelige medlemmer. I lufthavnschefgruppen er der 12 mandlige og 2 kvindelige medlem. For alle ledelseskategorier har Mittarfeqarfiit et måltal på 33% for andelen af det underrepræsenterede køn.

Mittarfeqarfiit tror på, at begge køn bringer værdifulde input ind i ledelsesprocessen. Dog må køn som kriterium ikke overskygge øvrige kompetencer i en grad, så en given stilling ikke kan løftes forsvarligt. Mittarfeqarfiit stræber efter, at der er fuld lighed for begge

køn, og at der dermed er lige adgang for begge køn til stillinger på alle lag i virksomheden, herunder også alle ledelseslag.

Forretningsetik

Mittarfeqarfiit er bygherre for store projekter i hele landet og foretager store indkøb. Derfor er det vigtigt for Mittarfeqarfiit at sikre, at alle projekter og indkøb følger retfærdige betingelser, og at der ikke foregår konkurrenceforvridende aktiviteter. Vi arbejder således aktivt for at mindske risikoen for at der f.eks. anvendes ulovlige midler til at opnå en uberettiget fordel.

I Mittarfeqarfiits CSR-politik handler fokusområdet Forretningsetik primært om Mittarfeqarfiits relationer til leverandører.

Leverandørstyring og ansvarlige indkøb

Mittarfeqarfiit stiller en række krav til sine leverandører. Leverandørerne skal respektere menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, opføre sig ansvarligt overfor klima og miljø samt arbejde aktivt for at bekæmpe korruption.

Det prioriteres at benytte lokale leverandører. Ved hvert indkøb overvejes det, om der er lokale leverandører, der med fordel kan benyttes

Anti-korruptionspolitik og gavepolitik

Mittarfeqarfiit definerer korruption som misbrug af magt for egen vindings skyld. Vi forpligter os til at udføre vores forretninger på en fair, åben og ærlig måde. Vi accepterer ikke og giver ikke bestikkelse i nogen form, hverken direkte eller indirekte. Vi overhol-

der al relevant lovgivning og anerkender internationale standarder, der dækker vores virksomhed også i forhold til dette område.

Mittarfeqarfiit arbejder hen imod at sikre, at alle ledere, ansatte og forretningspartnere er bekendt med antikorrupsions-politikken gennem kommunikation, træning og udadrettede aktiviteter.

Bestikkelse og smørelse ('facilitation payments')

Mittarfeqarfiit giver og accepterer ikke, hverken direkte eller indirekte, nogen form for bestikkelse eller smørelse.

I forlængelse har Mittarfeqarfiits gavepolitik til formål at værne om de ansattes integritet og undgå misbrug, ulovlig og uetisk påvirkning af Mittarfeqarfiits beslutningsproces samt konkurrenceforvridende aktiviteter.

Mittarfeqarfiit modtager ikke gaver givet af private, organisationer eller virksomheder. Hvis vi modtager gaver, vil disse enten blive overdraget til vores HR-afdeling eller stationsledelsen til brug i forbindelse med

medarbejderarrangementer eller -konkurrencer, eller returneres til giveren. Vi deltager kun i underholdning, der er knyttet tydeligt an til arbejdsrelaterede formål og kun så længe, det ikke påvirker vores beslutninger.

Mittarfeqarfiit følger ligeledes Naalakkersuisuts whistleblowerordning. Vi er ikke bekendt med overtrædelser vedrørende korrupsion og bestikkelse i Mittarfeqarfiit i 2019.

Miljø og klima

Mittarfeqarfiit bestræber sig på at skabe en miljørigtig udvikling under hensyntagen til naturens ressourcer, lovkrav og øvrige relevante bestemmelser.

Nogle af Mittarfeqarfiits miljørisici er knyttet til resourceforbrug og materialespild. Mittarfeqarfiit risikovurderer brugen af kemikalier løbende, for at sikre overensstemmelse med de lovgivninger som Mittarfeqarfiit er underlagt. Gennem samarbejdet med vores leverandører og samarbejdspartnere, følger vi løbende udviklingen af nye teknologier indenfor materialer og processer, der kan bidrage til forebyggelse og reduktion af den eksterne miljøbelastning, herunder Mittarfeqarfiits eget energiforbrug.

Mittarfeqarfiit følger op på sit energiforbrug for løbende at finde uregelmæssigheder og optimeringsmuligheder der kan minimere energiforbruget, f.eks. ved at opsætte flere bimålere hvor det er muligt, for at skabe mulighed for forbedringer og opnå reduktioner af forbruget.

Mittarfeqarfiit vil i løbet af 2020 udarbejde en separat miljø- og klimapolitik. Miljø og klima indgår endvidere i overvejelserne ved indkøb, ligesom retningslinjer og vurderinger også er en del af arbejdsmiljøarbejdet i virksomheden. Mittarfeqarfiit er ikke bekendt med overtrædelser vedrørende miljø og klima i Mittarfeqarfiit i 2019.

Menneskerettigheder

Mittarfeqarfiit har en nultolerance i forhold til overtrædelser af menneskerettigheder og har stor fokus på at dette også efterleves af vores leverandører og samarbejdspartnere. Vi er derfor opmærksomme på risikoen for manglende overholdelse af menneskerettigheder og at dette f.eks. medfører diskrimination, hvilket vi stiller som et krav til vores leverandører og samarbejdspartnere.

Mittarfeqarfiit sikrer, at persondata om medarbejdere, kunder og øvrige forretningsforbindelser og samarbejdspartnere behandles på en måde, der opfylder lovgivningens krav til privatlivets beskyttelse og persondataskyttelse. Heri indgår sikkerhedsmæssige foranstaltninger der beskytter mod læk og ødelægning af persondata. En persondatapolitik er i henhold til gældende lovgivning under udarbejdelse, og der er iværksat de nødvendige aktiviteter for at leve op til reglerne i persondataforordningen.

Mittarfeqarfiit er ikke bekendt med overtrædelser vedrørende menneskerettigheder i Mittarfeqarfiit i 2019.

Engagement i lokalsamfundet

Mittarfeqarfiit ønsker at være en aktiv partner i udviklingen af det grønlandske samfund.

Mittarfeqarfiit er, som kun få andre virksomheder, til stede i stort set alle byer og bygder. Det giver en unik mulighed for engagement i lokalsamfundet, og dermed kan Mittarfeqarfiit:

- Forbedre mulighederne for rekruttering af lokal arbejdskraft og inspirere de unge til uddannelse

- Yde god kundeservice og generelt øge vidensniveauet om lufttransport og infrastruktur
- Indgå samarbejder med lokale interessenter og leverandører
- Være på forkant med nye projekter eller behov i den enkelte by eller bygd via direkte dialog med borgerne

Mittarfeqarfiit har derfor, udover de uddannelsesmæssige arrangementer, deltaget i og taget initiativ til en række arrangementer i 2019.

Til Kulturmat 2019 deltog Mittarfeqarfiit med arrangementer i flere af lufthavnene. Her får alle mulighed for at se og høre om Mittarfeqarfiits arbejde. Arrangementet prioriteres som en del af den formidlingsindsats, som Mittarfeqarfiit arbejder med og arrangementet er yderst populært blandt befolkningen.

Der har også igen i 2019 været afholdt familieløb på landingsbanen i Nuuk, som blev afviklet i samarbejde med Air Greenland.

REGNSKABSBERETNING

Udviklingen i luftfarten

Antal passagerer ligger på niveau i forhold til tidligere år og antallet af passagerer er fordelt på færre antal starter i forhold til sidste år hvilket medfører øget antal pax pr. fly.

Antal starter er faldet med ca. 3,3 % og antal åbninger er faldet med 8,9 % i forhold til sidste år.

Trafikudvikling

Nedenfor er vist udviklingen i både antal starter, passagerer og åbninger i de seneste 5 regnskabsår.

Nedenstående tabel viser udviklingen i antal starter de seneste 5 år:

	2015	2016	2017	2018	2019
Atlantlufthavne	8.286	8.891	8.312	8.326	8.209
Andre lufthavne	16.007	17.267	18.232	16.095	15.691
Helikopterflyvepladser	11.289	10.636	10.523	8.161	7.623
I alt	35.582	36.794	37.067	32.582	31.523

Nedenstående tabel viser udviklingen i antal passagerer de seneste 5 år:

	2015	2016	2017	2018	2019
Atlantlufthavne	166.688	184.307	184.133	192.905	197.038
Andre lufthavne	198.921	212.540	214.103	218.590	217.173
Helikopterflyvepladser	41.675	41.239	27.064	32.040	28.790
I alt	407.284	438.086	425.300	443.535	443.001

Nedenstående tabel viser udviklingen i antal åbninger de seneste 5 år:

	2015	2016	2017	2018	2019
Atlantlufthavne	2.571	3.139	3.139	2.631	2.286
Andre lufthavne	4.173	4.549	4.549	4.352	4.042
Helikopterflyvepladser	925	970	1.451	1.541	1.438
I alt	7.669	8.658	9.139	8.524	7.766

UDVIKLINGEN I RESULTATET

Årets resultat udgør et underskud på 2,3 mio. kr. mod 26,2 mio. kr. i 2018, og egenkapitalen udgør 23,3 mio. kr. mod 1.344,3 mio. kr. i 2018. Se nærmere om ændringen i egenkapitalen under anvendt regnskabspraksis.

Nettoomsætningen er faldet med 1,3 % i forhold til 2018, og udgør 423,7 mio. kr.

Trafikindtægterne er faldet med 7,2 %, hvilket væsentligst skyldes nedgangen i antallet af starter og åbninger.

Udviklingen for hotellerne viser en lille tilbagegang, hovedsageligt på baggrund af en højere regularitet i flyvningerne i 2019 end i 2018.

Mittarfeqarfiit er på en lang række områder reguleret via lovgivning, som dikterer forhold som minimumsmandskab 'lovkrav om uddannelse', intervaller for servicering af udstyr osv. Dette er udgifter, som er faste, uanset om der er høj eller lav aktivitet.

Derudover er det en udfordring at tilpasse de kommercielle aktiviteter, da udsvingene i aktivitetsniveauet generelt er meget høje. Det er en målsætning at de kommercielle områder, såsom 'Ground Handling', brændstofsalg samt kiosker skal bidrage positivt til driften af det koncessionerede område.

I skematisk form kan driftsresultatet i henhold til den samlede driftsbevilling for 2019 sammenlignet med tidligere år vises således:

t.kr.	2019	2018	2017	2016	2015
Årets resultat	-2.330	-26.247	-37.732	-22.069	-44.090
Årets afskrivninger	4.837	46.324	63.962	60.147	57.971
Driftens finansieringsbehov	2.507	20.077	26.230	38.078	13.881
Direkte tilskud til driftsførte vedl.arb.	-2.872	4.846	891	100	3.127
Serviceaftale med den danske stat	6.400	6.400	6.400	6.400	6.400
Årets driftsbevilling		0	0	0	1.000
Årets betaling til Grønlands Selvstyre	-12.900	-14.172	-12.947	-12.947	-12.845
Driftsresultat i forhold til modtagne bevillinger	-6.865	17.151	20.574	31.631	11.564

De væsentligste årsager til ændringen af årets resultat i forhold til sidste år på 23,9 mio. kr. er vist i nedenstående tabel:

Årsag	Effekt mio.kr.
Fald i trafikindtægter	-19,0
Stigning i øvrige salg	10,0
Stigning i lejeindtægter	3,4
Fald i vareforbrug	1,5
Stigning i øvrige driftsudgifter	-9,4
Stigning i øvrige kontorhold	-0,6
Fald i uddannelsesudgifter	2,6
Fald i fremmede tjenesteydelser	2,8
Stigning i personaleudgifter	-10,1
Fald i diverse eksterne udgifter	0,5
Fald i afskrivninger	41,5
Fald i finansieringsudgifter	0,2
Øvrige ændringer, netto	0,8
I alt	23,9

Investeringer

Der blev i 2019 anvendt i alt 15,9 mio. kr. til investeringer i større materiel og udstyr.

Årets investeringer

T.kr.	2015	2016	2017	2018	2019
Diverse løbende investeringer	22.864	27.623	24.144	18.468	15.884
Anlæggelse af nye lufthavne	13	0	0	0	0
Investeringer i alt	22.877	27.623	24.144	18.468	15.884

Beregnet vedligeholdelseefterslæb

Det beregnede vedligeholdelseefterslæb udgjorde 1.058,5 mio. kr. pr. 31.12 2019.

Vedligeholdelseefterslæbet er opgjort teoretisk i forhold til forskel mellem afskrivninger og reinvesteringer i de enkelte år. Det vil sige, at der ikke er tale om et faktisk investeringsbehov, der forfalder til betaling på et givent tidspunkt, eller at lufthavnene ikke er sikkerhedsmæssigt forsvarligt vedligeholdt, da nødvendige investeringer altid prioriteres og finansieres via anlægsinvesteringer.

Anlægsinvesteringerne skal bidrage til opretholdelse af den nødvendige standard af lufthavnenes faciliteter og materiel. Men da de årlige afskrivninger, som er udtryk for det reinvesteringsbehov, der er nødvendigt for at opretholde samme standard af lufthavnenes faciliteter og materiel, er væsentligt større end anlægsinvesteringerne, er der tale om en reel nedslidning af lufthavnenes faciliteter og materiel. Dette er for Mittarfeqarfiit en væsentlig langsigtet udfordring.

Begivenheder efter regnskabsårets udløb

I marts 2020 blev Grønland, i lighed med Danmark og resten af verden, ramt af konsekvenserne af Corona-virus Covid-19. Dette har i skrivende stund en stor indflydelse på Mittarfeqarfiits drift, idet det normale flyveprogram i Grønland er suspenderet og der er indført et nød-flyveprogram i stedet for.

Den endelige betydning af dette for virksomheden er usikker, men som en samfunds kritisk infrastrukturvirksomhed, er det nødvendigt at Mittarfeqarfiit opretholder muligheden for at der kan landes i alle lufthavne i Grønland, på trods af et meget beskedent antal flyvninger.

Dette sætter naturligvis virksomhedens likviditet under et voldsomt pres, og vi har på den baggrund, i første omgang, anmodet om at få hævet vores trækingsret i Landskassen.

RESULTATOPGØRELSE

	Note	2019	2018
Nettoomsætning	1	423.731	429.398
Udgifter til råvarer og hjælpematerialer		-62.942	-65.882
Andre eksterne udgifter		-162.687	-157.716
Personaleudgifter	2	-192.502	-182.416
Resultat før afskrivninger		5.600	23.384
Afskrivninger	3	-4.837	-46.324
Resultat før finansielle poster		763	-22.939
Finansielle indtægter	4	412	555
Finansielle omkostninger	5	-3.505	-3.861
Årets resultat		-2.330	-26.246
Årets resultat		-2.330	-26.246
Forslag til resultatdisponering:			
Opskrivningshenlæggelser		0	0
Overført resultat		-2.330	-26.246
Disponeret i alt		-2.330	-26.246

BALANCE

	Noter	t.kr. 2019	t.kr. 2018
Aktiver			
Software		0	3.525
Immaterielle anlægsaktiver		0	3.525
Bygninger		17.946	126.631
Lufthavne		0	1.086.249
El-, varme- og vandværker samt havne m.m		3.450	49.491
Teknisk udstyr		199	4.341
Køretøjer og både		712	56.298
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		5.161	5.638
Materielle anlægsaktiver		27.468	1.328.648
Anlægsaktiver i alt	6	27.468	1.332.174
Handels- og forbrugsvarer		12.598	9.797
Brændstoflagre		60.915	49.782
Varebeholdninger		73.513	59.579
Tilgodehavender fra salg		43.709	88.861
Andre tilgodehavender		19	17
Periodeafgrænsningsposter		2.022	3.140
Tilgodehavender		45.750	92.018
Likvide beholdninger		14.627	5.675
Omsætningsaktiver i alt		133.890	157.272
Aktiver i alt		161.358	1.489.446

	Noter	t.kr. 2019	t.kr. 2018
Passiver			
Fast kapital 01.01.1991		23.532	23.532
Opskrivninger	7	1.696.393	1.696.393
Regulering af anlægsværdier	6	-1.275.081	
Overført resultat	9	-421.497	-375.617
Egenkapital i alt		23.347	1.344.308
Leverandører af varer og tjenesteydelser		17.949	28.093
Gæld til Grønlands Selvstyre		83.914	68.499
Skyldige feriepenge		19.128	17.229
Anden gæld		13.270	30.040
Periodeafgrænsningsposter		3.749	1.277
Kortfristede gældsforpligtelser		138.011	145.138
Gældsforpligtelser i alt		138.011	145.138
Passiver i alt		161.358	1.489.446
Pantsætninger og eventualforpligtelser m.v.	9		

PENGESTRØMSOPGØRELSE

	t.kr. 2019	t.kr. 2018
Resultat		
Nettoomsætning	423,7	429,4
Udgifter til råvarer og hjælpematerialer	62,9	65,9
Andre eksterne udgifter	162,7	157,7
Afskrivninger	4,8	46,3
Renter	- 3,1	- 3,3
Årets resultat før driftstilskud	- 2,3	- 26,2
Driftstilskud		- 14,2
Årets resultat efter driftstilskud	- 2,3	- 40,4
Balance		
Immaterielle anlægsaktiver		3.525
Materielle anlægsaktiver	27.468	1.328.648
Omsætningsaktiver	133.890	157.272
Egenkapital	23.347	1.344.308
Kortfristet gæld	138.011	145.138
Balancesum	161.358	1.489.446
Pengestrømme		
Årets resultat	- 2.329,6	- 26.246,0
Ændring i debitorer	- 45.152,0	36.964,0
Ændring i kreditorer	- 10.143,6	15.982,0
Driftsaktiviteter	- 57.625	26.700
Investeringsaktiviteter	- 15.884	- 19.210
Ændring i likvide beholdninger	8.952	- 14.872

NOTER

	t.kr. 2019	t.kr. 2018
1 Nettoomsætning		
Salg	159.727	149.725
Trafikindtægter	244.551	263.599
Lejeindtægter	19.453	16.074
	423.731	429.398
2 Personaleudgifter		
Lønninger og gager	174.394	165.824
Pension og andre sociale udgifter	14.324	12.716
Øvrige personaleudgifter	3.784	3.876
	192.502	182.416
Antal medarbejdere	411	431
Vederlag til virksomhedens direktør har i regnskabsåret udgjort:		
Fast løn	1.111	1.020
Pension	70	84
Hertil kommer fri telefon		
3 Afskrivninger		
Årets af- og nedskrivninger jf. note 6	4.837	46.324
Avance /tab ved salg/udrangering af anlægsaktiver	0	0
	4.837	46.324
4 Finansielle indtægter		
Renter	0	
Gebyrer samt valutakurs- og kassedifferencer	412	555
	412	555
5 Finansielle omkostninger		
Renter til Grønlands Selvstyre	2.416	2.498
Øvrige renteudgifter	13	55
Gebyrer samt valutakurs- og kassedifferencer	1.076	1.308
	3.505	3.861

Noter (fortsat)

6 Materielle anlægsaktiver

t.kr.	Bygninger	Lufthavne	El-, varme- og vandværker samt havne m.m.	Teknisk udstyr	Køretøjer og både	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Software	Anlægsaktiver i alt
Kostpris primo	688.490	1.326.786	426.867	125.041	232.483	54.974	9.291	2.863.933
Tilgang i årets løb	2.864	0	4.675	660	2.013	5.672	0	15.884
Tilgang i årets løb								0
Afgang i årets løb	0	-208.041	0	0	0	0	0	-208.041
Overførsel mellem anlægsgrupper	0		0					
Kostpris ultimo	691.354	1.118.745	431.542	125.702	234.495	60.646	9.291	2.671.775
Af- og nedskrivninger primo	-561.869	-240.536	-377.376	-120.701	-176.175	-49.336	-5.765	-1.531.759
Nedskrivninger, korrektion til primo	-107.371	-1.048.250	-50.537	-4.765	-57.576	-5.721	-3.526	-1.277.745
Årets af- og nedskrivninger	-4.168	8	-180	-36	-32	-428	0	-4.837
Af- og nedskrivninger på afhændende aktiver	0	170.033	0	0	0	0	0	170.033
Overførsel mellem anlægsgrupper	0		0					
Af- og nedskrivninger ultimo	-673.408	-1.118.745	-428.092	-125.502	-233.784	-55.485	-9.291	-2.644.308
Regnskabsmæssige værdi ultimo 2019	17.946	0	3.450	199	712	5.161	0	27.467
Saldo ultimo 2018	126.621	1.086.250	49.492	4.340	56.308	5.639	3.526	1.332.175

Noter (fortsat)

	t.kr. 2019	t.kr. 2018
7 Opskrivninger		
Saldo primo	1.696.393	1.696.393
Overført fra årets resultat	0	0
	<u>1.696.393</u>	<u>1.696.393</u>
8 Overført resultat		
Saldo primo	-375.617	-346.443
Overført af årets resultat	-2.330	-26.248
Årets nettobevilling	-2.872	-7.772
Årets anlægstilskud	-2.679	4.846
Årets anlægstilskud salg af lufthavne	-38.000	0
Apportindskud vedr. nye lufthavne	0	0
	<u>-421.497</u>	<u>-375.617</u>

9 Eventualforpligtigelser og pantsætninger m.v.

Der er ingen eventualforpligtigelser eller pantsætninger.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med Selvstyrets bekendtgørelse nr. 24 af 22. december 2017, om regnskabsaflæggelse for Grønlands Selvstyres nettostyrede virksomheder.

Regnskabsprincipperne er dermed ændret i forhold til tidligere år, og den nye bekendtgørelse pålægger Mittarfeqarfiit at aflægge regnskab efter den danske Årsregnskabslov, herunder bestemmelserne for regnskabsklasse C-virksomheder, under hensyntagen til at Mittarfeqarfiit er en offentlig infrastrukturvirksomhed underlagt politiske beslutninger vedrørende Mittarfeqarfiits Takster og Betalinger.

Rapportering om samfundsansvar

Som følge af overgangen til Årsregnskabslovens bestemmelser, har Mittarfeqarfiit nu udbygget Årsrapporten med en rapportering om samfundsansvar CSR.

Ændret regnskabspraksis vedrørende anlægsaktiver

Årsregnskabsloven stiller skærpede krav til værdisætningen af aktiver, i forhold til "Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 26 af 26. november 1998 om nettostyrede

virksomheders regnskabsvæsen mv.". Mittarfeqarfiits regnskabspraksis er derfor ændret vedrørende værdisættelse af anlægsaktiver. Der er foretaget en værdisættelsestest af de enkelte anlægsgrupper pr. lufthavn, som er sammenholdt med den enkelte lufthavns indtjeningsevne. Denne ændring i regnskabspraksis har en væsentlig påvirkning af regnskabet, idet ændringen har bevirket, at anlægsaktiverne er nedskrevet med 1,3 mia.kr. og afskrivningerne reduceret modsvarende.

En anden ændring af regnskabspraksis vedrørende anlægsaktiver er, at anlægsaktiver nu bliver aktiveret i den måned, hvor aktivet ibrugtages, hvorefter afskrivning påbegyndes umiddelbart herefter. Anlægsinvesteringer er hidtil blevet aktiveret ved afslutningen af ibrugtagingsåret og afskrivninger påbegyndt det efterfølgende år.

Mittarfeqarfiit har i 2019 etableret et aktivitetsbaseret regnskab for de enkelte lufthavnene, baseret på en fordeling mellem koncessionerede og ikke koncessionerede aktiviteter. Dette regnskab viser hvor Mittarfeqarfiit har overskud og underskud på driften af de enkelte lufthavne.

Såfremt den enkelte lufthavn løbende genererer et underskud, og dermed ikke har mulighed for at honorere afskrivninger af anlægsaktiverne, er disse nedskrevet til 0kr. Fremtidige investeringer i anlægsaktiver til disse lufthavne, vil fremover blive driftsført i anskaffelsesåret.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten/årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved normal afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Nettoomsætning

Nettoomsætningen omfatter årets fakturerede salg.

Udviklingsomkostninger

Udviklingsomkostninger udgiftsføres i takt med, at omkostningerne afholdes.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver aktiveres i den måned hvor anlægget er taget i brug, hvorefter afskrivningen påbegyndes.

Materielle anlægsaktiver værdiansættes i øvrigt til

anskaffelsesværdi med tillæg af eventuelle opskrivninger og med fradrag af foretagne afskrivninger.

De årlige afskrivninger foretages lineært over aktiverens levetid på baggrund af anskaffelsesværdien med tillæg af opskrivninger og fradrag af aktivets eventuelle scrapværdi. Dette gælder såvel anlægsinvesteringer finansieret af egne midler såvel som anlægsinvesteringer finansieret af anlægsbevillinger via Finansloven.

De enkelte grupper af anlægsaktiver afskrives i henhold til nedenstående forventede levetider:

Landingsbaner, forpladser m.v.	50 – 75 år
Lufthavnsterminaler og øvrige driftsbygninger	15 – 50 år
Boliger	25 – 50 år
El-, varme- og vandværker samt havne m.m.	10 – 30 år
Teknisk udstyr	5 – 10 år
Køretøjer og både	5 – 20 år

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar 3 – 5 år

For landingsbaner, forpladser m.v. er scrapværdien for underbunden fastsat til anskaffessummen.

Aktiver med en anskaffelsesværdi på under 50.000 kr. pr. enhed udgiftsføres fuldt ud i anskaffelsesåret.

IT-anskaffelser til administrative systemer straksafskrives som hovedregel, medmindre de indgår i et større samlet projekt, der er en gennemgribende systemomlægning eller -udvidelse. Ved aktivering af IT-anskaffelser bliver afskrivningsperioden tre år.

Immaterielle anlægsinvesteringer

Mitarfeqarfiit indregner og måler investeringer i digitale løsninger (software) til anskaffessummen opgjort som eksterne betalinger i tilknytning til løsningerne.

For hver investering vurderes det såvel i tilknytning til aktiveringen som årligt, hvorvidt aktivet bidrager positivt til virksomhedens værdiskabelse i et omfang, der kan dække de årlige afskrivninger.

Såfremt dette ikke vurderes at være tilfældet straksafskrives investeringen og der foretages ekstraordinære nedskrivning af allerede aktiverede investeringer.

Software afskrives over 3 år.

Varebeholdninger

Varebeholdninger værdiansættes til anskaffelses- eller kostpris, opgjort efter FIFO-princippet, eller netrealisationsværdi, hvor denne er lavere. I kostprisen indgår købspris og fragtomkostninger. Der foretages nedskrivning på ukurante varer herunder langsomt omsættelige varer.

Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser

Tilgodehavender fra salg værdiansættes til pålydende værdi med regulering af for lidt eller for meget à conto faktureret og med fradrag af hensættelse til imødegåelse af tab. Hensættelse til tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender.

Drifts- og anlægstilskud

Mittarfeqarfiit betaler p.t. et driftstilskud (udlodning) til Grønlands Selvstyre. Dette behandles regnskabsmæssigt som en udlodning og føres derfor direkte på egenkapitalen under posten "Overført resultat". Baggrunden for udlodningen er, at der ved overgangen fra sejlads til lufttrafik i 2006 blev beregnet en merindtægt til Mittarfeqarfiit på ca. 13 mio. kr., som Mittarfeqarfiit har betalt årligt til Grønlands Selvstyre i den

sidste 13 år. Trafikstrukturen er efterfølgende omlagt til igen at omfatte sejlads i 2017.

Anlægstilskud som modtages til anlægs- og vedligeholdelsesopgaver føres ligeledes direkte på egenkapitalen under posten "Overført resultat".

Ved salg af anlægsaktiver, som ved anskaffelsen er finansieret via tilskud fra Grønlands Selvstyre tilfalder salgsprovenuet Grønlands Selvstyre. Regnskabsmæssige tab og avancer indgår i opgørelsen af det regnskabsmæssige resultat, men salgsprovenuet regnskabsmæssigt behandles som en udlodning og føres derfor direkte i egenkapitalen under posten "Overført resultat".

Omregning af fremmed valuta

Alle mellemværender i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter balancedagens kurs eller terminsikret kurs. Såvel realiserede som urealiserede kursgevinster og kurstab medtages i resultatopgørelsen.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen er udarbejdet efter den indirekte metode.

